

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
 Helyben egy negyedévre : : 1.20 P.
 Vidéken egy negyedévre : : 1.70 P.
 PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.

Postatakerékpénztári csokkszám: 52.666.

Felelős szerkesztő és felelős kiadó:

MÜLLER KÁROLY

SZERKESZTŐSÉG

ÉS KIADÓHIVATAL:

I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

A SZENT CSALÁD ÉS A BETLEHEMI PÁSZTOROK

TOMAN JÁNOS LINÓMETSZETE

A béke ünnepe?!

Karácsony szent estjén kunyhóban és palotában, a csillogó karácsonyfa tövében millió összekulcsolt kéz őrizi, várja, vágyja ama krisztusi békét, amely a földi boldogság éltető melegét sugározza évszázadok óta a világon szét.

Ennek a békének a dala zeng az édesapa lelkében, ki kenyérkereső munkától fáradtan, de töretlen hittel és soha össze nem rokadó akarattal odaül a családi tűzhely mellé, hogy annak melegénél élmodja meg a boldogabb jövőt. Ez a béke dobog minden anyaszívben, ahol új élet sarjad. Ez a béke simogat minden anyacsókban, amelynél hűsegebb nincs a földön. Ez a béke virraszt a bölcsődalban, minden színes, angyalos mesében, amely mennyországba varázsolja a legszegényebb otthont is, s ez csillog minden gyermek szemében, mikor karácsony estjének csillagszórós szépségei láttán merengőbe téved... Egy napján az esztendőnek eddig mindig felpislákol a békevágy, a szeretetláng minden emberi szívben, drága örökségeként a mennybeszállott Krisztusnak... Mert szeretet füzte össze a lelkeket olyan harmóniába, amelyből hiányzott minden rut önzés, személyes érdekhajhászás és számító haszonlesés. És ma? Durva ágyudőrej, gyilkos gépfegyvertűz, romboló bombák halálsikolya tuharsogja a békét, örömhirt hozó szavát, amely a lángban álló világ csatamezőin haldoklók ajkára csalja csupán a megbékülés utolsó mosolyát. Mert száműzték a nemzetek, a népek, az államok életéből a szeretet fedelmét, ezért arat ma sokfelé a halál. Mert elvetették a karácsonyi evangéliumot, amelyben összeölelkezik az igazság és szeretet, azért ömlik ma embervér a történelem országútján. A betlehemi csillagfény elől elzárkóztak birodalmak és nemzetek, azért ülnek ma koromfekete éjszakában és temetik a halottak ezreit...

Milyen szomorú is ez a mai karácsony...

De mi lesz velünk holnap Uram?!

(—a —n)

Diszvacsonya a Polgári Körben

A szarvasi Polgári Kör vezetősége f. hó 16-án szombat este, mintegy 200 terítékes diszbankettet rendezett az örökös diszelnökké megválasztott Ugrin László dr. járási főszolgabíró, valamint a napokban megválasztott új tisztikar tiszteletére. A szép számmal összejötteket s az új örökös diszelnököt vitéz Biki Nagy Imre községi főjegyző, köri elnök üdvözölte s köszöntötte nemesveretű, pompás beszédben; utána Ugrin László dr. köszöntötte meg az ünneplést a tőle már megszokott magasszárnyalású, mélyenszántó gondolatokban gazdag beszédben elmélkedvén a mindannyi-

ónk óhajtott igazi egységről. Dr. vitéz Zerinváry Szilárd országgyűlési képviselő köszöntötte a következőkben Borgulya Pál volt nemzetgyűlési képviselőt a MÉP-be történt belépése alkalmával. Az üdvözlést talpraesett beszédben köszönte meg Borgulya Pál v. nemzetgyűlési képviselő, kifejtvén, illetve megindokolván a független kisgazdapártból való kilépését és a MÉP-be való belépését. A beszéd elhangzása után a szép számmal összejöttek még sokáig együttmaradtak s családi hangulatban, vígan, a kora reggeli órákig szórakoztak.

Dr. vitéz Zerinváry Szilárd Békésszentandrásán

Dr. vitéz Zerinváry Szilárd, a szarvasi választókerület illusztris képviselője f. hó 17-én vasárnap a kora délutáni órákban Békésszentandrás községben járt s kül- és belpolitikai tájékoztatót adott a kisgazdakört zsufolásig megtöltött választópolgárságnak. A népszerű képviselőt Aszódi

István köri elnök köszöntötte meleg szavakkal, majd Zerinváry Szilárd tartotta meg alapos tájékoztatót, hozzáértést és politikai rutint kitűkröző helyzetismertetését. A tanulságos és értékes beszéd után a fokozódó népszerűségű képviselőt az egybegyűltek ünneplésben részesítették.

Páratlan érdeklődés előzi meg a „Magyar bálát”

A szarvasi Iparos Kör vigalmi bizottsága immáron hagyományossá vált karácsony másnapi, magyar bálját ezidén is megrendezi s tradícióihoz hiven, a jövedelem egy részét most is a Horthy Miklós repülő alapra, másik részét az elaggott és elesett szegény iparosok gyámolítására fordítja. A kitűnően összeválogatott rendezőbizottság már hetek óta fáradozik a bál sikere érdekében s örömmel jelentjük, hogy

nem hiába, mert a bál páratlan érdeklődés előzi meg, olyan, mely előre vetíti fényét az elkövetkező nagy erkölcsi és anyagi sikernek. A táncmulatság, melyet negyven tagú leánycsoport körmagyarral nyit meg, december hó 26-án lesz az Árpád szálló disztermében. A bál zenéjét Horváth Miklós kiűnőzenekara szolgáltatja. A jegyek elővételben már is kaphatók a vigalmi bizottság tagjainál.

Szülői értekezlet a gimnáziumban

A szarvasi Vajda Péter gimnáziumban f. hó 17-én délután fél 3 órai kezdettel igen látogatott szülői értekezlet volt a tornacsarnokban. Elsőnek Nádor Jenő dr., az intézet igazgatója tartott értékes pedagógiai előadást „A gyermeknevelés a múltban és most” címmel. Azután pedig Revuczy Vilmos tanár olvasta fel tanulmányát igen szép siker mellett. Ezután tanárok és szülők elvegyültek, kisebb csoportokban tárgyalták meg az egyes egyéni vonatkozású dolgokat.

Átszervezik a tanoncoktatást

A hivatalos körök nyilatkozataiból most már biztosan megállapítható, hogy a kereskedelem képesítéshez kötésének ügye rövidesen a törvényhozás elé kerül.

A kereskedők magasabb értelmi színvonalának megteremtésére hivatalos felfogás szerint számos okból, de nem utolsósorban azért is szükség van, mert addig nem lehet a kereskedőket szabályszerű könyvvezetésre sem kötelezni, amíg a kereskedelem képesítéshez az ehhez szükséges értelmi színvonalat nem biztosítja.

A készülő törvény hatását a tanügyi bizottságok úgy ítélik meg, hogy a tanoncok száma megnövekedik.

A tanoncoktatás átszervezésére lesz szükség, mert a tananyag bővül. Az oktató személyzet és az iskolai férőhelyek saporításáról is gondoskodni kell.

Néhány város tanügyi bizottsága máris behatóan foglalkozik ezekkel a kérdésekkel, hogy a törvény életbeléptetése e tekintetben a hatóságokat felkészülten találja.

IRÓGÉP

készpénzért olcsón,
kapható 6, 12, 18 és
24 havi részletre is
a Müller könyvkereskedésben.

Karácsonyi
képeslapok
nagyon választékban:
Müller-nél!

Hírek

Istentiszteletek :

A szarvasi ev. ótemplomban vasárnap 8 órakor tót, du. 6 órakor magyar, az újtemplomban 9 órakor magyar istentisztelet van — Karácsony első napján az ótemplomban de. 8 órakor tót, 10-től magyar, az újtemplomban tót. — Karácsony másnapján az ótemplomban de. 8 órakor tót, du. 6 órától magyar, az újtemplomban 9 órától magyar.

Istentiszteletek a r. k. templomban : Vasárnap 6 ó. hajnali mise, fél 9 ó. csendes mise, 10 ó. nagy mise, du. 3 ó. litania. Karácsony ünnepén éjjélkor nagy mise, 6 ó. a pásztorok miséje, fél 9 órakor csendes mise, 10 ó. szentbeszéd, nagy mise. Du. 3 ó. ünnepi vocsernye. Karácsony másodnapján fél 9 ó. csendes mise, 10 ó. szentbeszéd, nagy mise, du. 3 ó. vecsernye.

Református istentiszteleti sorrend Karácsony ünnepén : ünnep első napján d. e. 10 órakor, utána urvacSORAOSZTAS, délután 3 órakor. Ünnep másodnapján d. e. 10 órakor Kondoroson lesz istentisztelet úrvacsORAOSZTÁSSAL a községi iskolában.

Kellemes és boldog karácsonyi ünnepeket kíván lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala minden előfizetőnknek és olvasónknak.

— **Házasság.** Andrassy Dezső budapesti építész és neje leánya Marika, énekművész és Molnár Zoltán tisztvisező és Molnár Zoltán tisztvisező a pestszentlőrinczi r. katolikus templomban tartották esküvőjüket. Tanuk voltak: dr. Andrassy Dénes és dr. Kertész Tibor.

— **Esküvő.** Fazzi Teréz és Huszár László képesített gazda 1939. évi december hó 23-án d. u. fél 4 órakor tartják esküvőjüket a szarvasi ág. h. ev. ó templomban.

— **Orvossá avatás.** A szegedi egyetem f. hó 15-én avatta az orvos tudományok doktorává Kóczy Kálmánt városunk szülöttjét.

— **Molnár kanonok beiktatása.** Molnár János pápai prelátus volt orosházai esperes plebánost hétfőn iktatták be kanonoki méltóságába. A beiktatást Szirmay L. Arpád prelátus kanonok végezte. Mindkét magasrangú egyházi funkcionárius jó ismerőse a szarvasi katolikusságnak. Szirmay L. Arpád kedves emlékü plebánosa, Molnár János pedig káplánja volt a szarvasi katolikus egyháznak.

— **Szilveszteri záróra.** A belügyminiszter a nyilvános étkező és szórakozó helyiségek szilveszteri záróráját reggel hat órában állapította meg.

Fehér világ

Hangtalan hullással hullnak a hópelyhek,
S észrevétlen mindent mindent eltemetnek...
Eltűnik lassan mind: házak, mezők, rétek,
Szenvedélyek, vágyak és nő a réteg.

Elül a zaj, moraj, a szilaj akarat,
S a fülcsegető csend diadalmat arat:
Letünőnek látszik lenni ez ó világ,
De ott lent vajúdnak már újból a csirák.

Hallgatva-hallgatok a pehelyzárporban,
Nem tudom, hogy az út, az ösvény merre van.
S mindhiába tekint szemem az égre fel:
Be van az vonva most sűrű, nagy lepellel.

Pedig tudom, hogy ott van a sugárzó nap,
Mely beragyogta szép fényével utamat...
De egyre sűrűbbek a hó és percpelyhek,
S ha nem jön segítség, tovább nem mehetek!

Hallgatok s a fejem jobbra-balra hajol,
Hátha szól egy csengő csengése valahol,
S felvesz a kegyelem futó szánja engem,
S én még ember-céom estig elérhetem.

Szarvas, 1939.

GYARMATI ANDRÁS.

— **Helyreigazítás.** Lapunk multheti számában a képviselőtestületi közgyűlés referációjába hiba csuszott be. Gödri István közs. mérnöknek a községgel szemben támasztott magánmunkálási igényével loglalkozva azt írtuk, hogy Gödri István fellebbezését a vármegye is elutasította. A valóság ezzel szemben az, hogy a volt községi mérnököt a vármegye igényével a polgári bírósághoz utasította.

— **Elutasított petíció.** Mult hét hétfőjén tárgyalta a közigazgatási bizottság a kunszentmártoni kerület országgyűlési képviselője Mezei Lajos dr. ellen beadott petíciót. A panaszíratot a bíróság rövid tanácskozás után elutasította.

— **A Kie tea estélye.** A Kie ifjúsága f. hó 20-án nagyszabású műsoros teaestélyt rendezett az egyházi diszteremben, amelyen igen nagy számban jelentek meg az érdeklődők. Két szépen beadott szindarab bemutatásával az ifjúság szép ügyességéről és buzgalomról tett bizonyosságot, a szereplő gárda ismét bemutatta színjátszó tehetségét. Mint hírlik, a műsort karácsony másodnapján délután 6 órai kezdettel megismétlik.

— **Adventi vallásos estély.** A prot. leányegyesület f. hó 17-én szépen sikerült vallásos estélyt rendezett az árvaházi diszteremben, ame-

lyen Pribelszky István kondorosi s. lelkész mondott nagyhatású alkalmi beszédet. A prot. leánykar Szakács György tanító vezetésével szépen énekelt. Több szavalt és alkalmi szindarab egészítette ki a tartalmas ünnepélyt.

— **A volt főispáni titkár szüleinek súlyos autóbalesete.** Kardos Gyula a Szarvason is jólismert balassagyarmati evangélikus esperes, m. kir. kormányfőtanácsos feleségével autón Egyházastengelegre utazott. Utközben Galgaguta közelében egy átjárónál a vonat elütötte az autót. Az esperes felesége már a helyszínen, míg a sofőr a mentőkocsiban meghalt. Kardos esperes is súlyos, életveszélyes sérüléseket szenvedett. Dr. Kardos Tibor volt főispáni titkár, Békésvármegye tb. aljegyzője iránt érthetően nagy részvét nyilvánul meg a szomorú esemény alkalmából.

— **Meghívó.** A szarvasi Nyugdíjasok Egyesülete folyó hó 31-én (Szilveszter estéjén) baráti összejövetel keretében Batyu estét rendez, melyre az Egyesület minden tagját szeretettel meghívja a Vezetőség.

— **Felhívás.** A szarvasi Nyugdíjasok Egyesülete felkéri az új, valamint a régi nyugdíjas kartársakat, hogy amennyiben az Egyesület új alapon áll, tagjai legszebb baráti összetartásban élnek,

az Egyesületbe belépni szíveskedjenek. Egyben felkéri a Nyugdíjas kartársakat szíveskedjenek Egyesületünket olvasó könyvekkel könyvtárunkat gyarapítani.

a Vezetőség.

— **Gépkezelői tanfolyam.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Földmívelésügyi minisztérium támogatásával a szolnoki fa- és fémipari szakiskolával együtt 1940. jan. 8-i kezdettel mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez Szolnokon. Részletes feltételek a Kamara címén (Debrecen, Hunyadi u. 5.) tudhatók meg.

— **Január 1-én kerülnek forgalomba a Nemzeti Repülő Alap-bélyegek.** A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 148.070—1939. IV. 3. számú rendelete intézkedik a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap támogatására szóló 100 százalékos féláru bélyegek forgalomba bocsátásáról. A repülőbélyegek 100 százalékos félárral 1940. január 1-én kerülnek forgalomba a következő címletekben: 6+6, 10+10, 20+20 fillér értékkel. A három értéket magában foglaló sorozat eladási ára 72 fillér. Ezekből a bélyegekből 400.000 sorozat kerül kiadásra és a bélyegek bárholva szóló postai küldemények bérmentésére 1940. január 1-től december 31-ig — postanévértékük (6, 10 és 20 fillér) erejéig — használhatók. A bélyegek fehérszínű, vízjeles papíron, háromféle rajzzal készültek.

— **Téli alma tárolására** kell minden természetnek gondolnia, mert csak így érhet el jó árat érte. Praktikus házi tároló építéséről, valamint a télen irtható gyümölcsfakártevőkről, nemkülönben a gyümölcsösben, szőlőben, baromfiudvaron és a méhesben most végzendő munkákról ír a Magyar Gyümölcs legujabb száma, melyből lapunkra hivatkozással ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal, Budapest, V. Vilmos császár út 76.

— **Nem lesz többé rossz harisnya** Amerikai vegyészek ötszáz vegyészeti eljárás során szénből, levegőből és vízből olyan műselymet állítanak elő, amely elszakíthatatlan. Az ilyen műselymekből készült harisnyák az idők végéig használhatók, moshatók anélkül, hogy kilyukadnának. Ezeknek a harisnyáknak gyártását nemsokára megkezdik és akkor a háziasszonyok fejről leszakad egy igen súlyos gond.

UJONCOK

FIGYELMÉBE!

Katonaládák kedvezményes áron beszerezhetők

ANDRÁS ISTVÁN

asztalosnál. Szent-István u. 295.

— Szigorúan be kell tartani az aug. 26-i árat. Mint ismeretes a 8300—939. szu. árkormánybiztosi rendelet értelmében az augusztus hó 26-án életben volt árat a kormánybiztos engedélye nélkül emelni nem szabad. Az elmúlt napokban igen sok helyütt tartottak razzia-kat s jelentékeny büntetés vár azokra, kik fenti rendeletben foglaltakat akár rosszhiszeműen, akár könnyelműen, akár könnyelműségből figyelmebe nem vették.

— Nem lesz sertésvágási adó. Mult heti lapszámunkban foglalkoztunk azokkal a hírekkel, amelyek szerint a kormány sertésvágási adót szándékozik bevezetni. Mult kori cáfolatunkhoz még hozzátesszük, hogy ezzel kapcsolatban Lukács Béla államtitkár is nyilatkozott és kijelentette, hogy a kormány nem tervezi a sertésvágási adó bevezetését.

— Megállapított legkisebb munkabérek. Az iparügyi miniszter megállapította az ország egész területére a kubitkosok, ernyőkészítők, téglagyári munkások, szerelők, bádigos, gáz, vízvezeték-szerelő munkások és molnár-tanoncok és segédek legkisebb munkabéret.

— Idejében adjuk fel a karácsonyi csomagokat. A postavezérigazgatóság a karácsonyi csomagforgalomban mutatkozó torlódások elkerülése végett kéri a közönséget, hogy a nem élelmiszer tartalmazó csomagokat ne közvetlenül az ünnepek előtt, hanem lehetőleg korábban adják postára.

— Zsidó hadirokkantak alkalmazása. A második zsidótörvény, mint ismeretes az 50%-százalékos hadirokkant zsidónak kivételzettséget biztosít, ami azt jelenti, hogy ilyenek a 12%-százalékon felül még 3%-százalékig alkalmazhatók. Az értelmiségi kormánybiztosság álláspontja szerint a hadiérdemeknek fenntartott eme 3%-százalék keretében az 50%-százalékos zsidóhadirokkantnak elsőbbsége van.

170—180 kg-os zsirsértés eladó. III. ker. 128 szám alatt.

— Hitelirodák által felszámolt költségek. Az utóbbi évek folyamán az országnak csaknem minden városában alakultak ugynevezett hitelirodák, amelyek a nem készpénzre vásárló közönség jelentkező üzleti forgalom lebonyolítását vannak hivatva megkönnyíteni. Ujabb néhány hitelirodák működése ellen panaszos feljelentések érkeztek a kereskedelmi minisztériumba és az árelenőrzés orsz. kormánybiztossághoz. A kormánybiztosság, amely a minisztérium megbízásából ezeket a panaszokat megvizsgálta, elvileg megállapította mindenképp, hogy a hitelirodákra vonatkozólag is áll az iparra és kereskedelemre vonatkozó generális rendelkezés, mely szerint az augusztus 26-án érvényben volt az árelen-

— Gondoskodás a hadiszolgálat közben elhaltak hátramaradottjairól. A kormányrendeletet adott ki, amelynek értelmében a közérdekű munka szolgálat, vagy levente kötelezettség, esetleg hadkötelezettség közben elhaltak hátramaradottjainak joguk van arra, hogy róluk gondoskodást kérhessenek.

— Nem hazalhat a kereskedő. A kihágási tanács egy konkrét ügy kapcsán kimondta, hogy önálló üzlettel rendelkező kereskedőt nem illeti meg az a jog, hogy áruit telephelyének községében hazról-házra árusíthassa.

— Egyes postabélyegeket kivonnak a forgalomból. A postavezérigazgatóság közlése szerint a vidéki hálózatok betűrendes távbeszélő névsorának 1939. évi kiadása megjelent és szétküldése, valamint árusítása megkezdődött. Ez a névsor már a kárpátaljai távbeszélő előfizetők adatait is tartalmazza. A vidéki hálózat előfizetői a névsort ingyen kapják. A postavezérigazgatóság közli, hogy a nemzet nagyjainak arcképet ábrázoló általános forgalmi levélbélyegek, a magyar a magyarért mozgalom céljára szolgáló 50 százalékos felárral kibocsátott emlékbélyegek, továbbá a debreceni református kollégium 400 éves jubileuma alkalmából kiadott emlékbélyegek, végül az első cserkészvilágtáborozás emlékbélyegek 1939. évi december 31. ével érvényességüket veszítik. Az ezekkel a bélyegekkel bérmentesített postaküldeményeket 1940. január 1. től kezdődően a postahivatalok megportózzák.

Szarvasi Hitelszövetkezet

mint az O. K. H. tagja cég

6%-OS

kamatozásmellett

folyósít váltókölcsönöket kiegészít és mezőgazdasági munkások részére. 370

— Fodrászüzletek Karácsonyi és ujévi zárórája. A kereskedelemügyi miniszter a fodrászüzletek karácsonyi és ujévi záróráját az egész ország területére a következőkben állapította meg. A karácsonyi ünnepek alatt december 23-án (szombaton) este 7 óráig, 24. én (vasárnap) reggel 7 órától délután 2 óráig tarthatók nyitva az üzletek. December 25-én (hétfőn) egész napon át, 26-án kedden pedig déli 12 órától kezdve zárva kell tartani az üzleteket. December 30-án szombaton este 7 órakor van a záróra, másnap 31-én reggel 7-től este 8 óráig nyitva, január 1-én pedig egész nap zárva tartandók az üzletek.

Értesítés. A szarvasi Férfiszabó Szakosztály értesíti a n. é. rendelőt, hogy a kebelébe tartozó férfiszabó iparosok a részletüzlet megszűntették. Mai naptól csak készpénz ellenében szolgálhatnak ki.

Tisztelettel
Szarvasi Férfiszabó Szakosztály.
379

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Litavszki György és Kiss Anna fia György, Gráfik György és Medvegy Zsuzsanna fia János, Benczur Mihály és Adamovszki Anna leánya Mária Judit, Kalmár János és Klimaj Erzsébet fia halva született. Viszkok János és Batta Mária leánya Mária, Filyó Mihály és Szilasi Erzsébet fia Mihály, Misurda András és Kondacs Katalin fia Pál, Stycz Mihály és Skultéti Zsuzsanna leánya Zsuzsanna.

Házasságok kötöttek:

Sonkoly János Vida Zsuzsannával, Juhos Pál Szlovák Máriával, Hruska Mihály Kriska Annával, Kovács János Bobyos Erzsébettel, Furár János Pálinkás Jolánnal, Palyov András Palyov Máriával.

Elhaltak:

Özv. Bankó Mihályné Frcska Mária 74, Kondacs János 57, Tusjak István 77, Klimaj Tamásné Kozsuch Erzsébet 61, Lestyán Pál 87, Bányai József 29, Belopotoczkai Pálné Kereszturcszki Judit 75 éves korukban.

Mi történt az elmúlt héten?

MEG MON D J A A

Szarvas és Vidéke

őrzés országos kormánybiztosságának kifejezett engedélye nélkül emelni nem szabad. Megállapította a kormánybiztosság azt is, hogy egyes hitelirodák, bár közvetítő jutalékukat nem drágították meg, mégis burkolt díjmentést hajtottak végre a kondíciók megváltoztatása, előlegek bekövetelése és információ díjak felszámítása révén. A szerzett tapasztalatok alapján a kormánybiztosság a legközelebbi napok folyamán rendeletet fog kibocsátani, amely a felszámítható költségek szempontjából szabályozza a hitelirodák működését.

Szarvasi Első Temetkezési Vállalat

cégtul.: **Nádházi János**

Jókai u. 234.

Telefon szám: 42.

Legrégibb, legszolidabb cég.

390

ÉRTESÍTÉS! Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Szarvason, II. kerület Csúcs-utca 131 szám alatt (dr. Simon Béla orvos háza mellett)

RŐFŐS ÜZLETET NYITOTTAM

Kérem a n. é. közönséget, hogy vásárlásainál felkeressen sziveskedjen
KRISKA GYÖRGY

Jól sikerült cserkészünnepély a gimnáziumban

A szarvasi ág. hitv. ev. Vajda Péter gimnáziumi 180. számú Kárpát cserkészcsapat december 17-én — mult vasárnap — a tornacsarnokban cserkészünnepélyt rendezett, abból a célból, hogy annak tiszta jövedelmét szegénysorsu cserkészei táborozására fordítja. Az előadás iránt községünk társadalma részéről igen nagy érdeklődés nyilvánult meg, ami a cserkészmozgalomnak a nagyközönség körében is megnyilvánuló szeretetének és megbecsülésének élénk bizonyítéka.

Az előadást gondosan összeválogatott és nagy-szerűen előadott műsor tette változatossá és szórakoztatóvá. A gimnázium zenekara a cserkészindulót játszotta el Szederkényi Nándor vezetésével. Utána Bencsik Imre nagyhatású szavalata következett. Az ünnepi beszédet Korim Kálmán gimn. vallásnár, cserkészparancsnok mondta. Gyönyörűen felépített beszédében a cserkész nagy szükségességét hangoztatta és annak gyümölcsöző munkásságát a magyarság életében. A beszéd után a cserkészek „Mikor a szikra lángra lobban” című hazafias tárgyú egyfelvonásost adták elő nagy siker mellett, nagy felkészültségről és ügyességről tanuskodva. A szereplők mindegyike dicséretet érdemel, de különösen Zombai Pál, Dörnyei József, Dörnyei Béla, Konkoly Tibor és Konyecsni Samu. Az előadás dalszámokkal fejeződött be.

Nagy kabaré-est a Szent István otthonban

December hó 26 án, karácsony másodnapján a Szent Cecília Énekkar és Szent Imre Ifjúsági Egylet együttesen nagy kabaré-est rendez a Szent István otthonban. Az előadást táncmulatság követi.

Belépődíj nincs, csupán a műsormegváltás kötelező, amely — 1 P és 50 filléres áron — már előre is váltható.

Az előadás pontosan este 8 órakor kezdődik.

Ijesztő mértékben csökken a megyében a születések száma

Kedvező a köz- és állategészségügyi helyzet — Kielégítő a mezőgazdaság helyzete, katasztrófális az iparé és a kereskedelemé — Alispáni jelentés az elmúlt negyedévről

A vármegyei törvényhatósági bizottság mai kisgyűlése, illetve holnapi közgyűlése elé az alispán a szeptember havi közgyűlés óta tett nevezetesebb intézkedésekről a következő jelentést terjesztette.

A megye közegészségügye, összehasonlítva a mult év hasonló időszakával, ha kielégítőnek nem is, de kedvezőbbnek mondható.

Heveny fertőző megbetegedések általában csak helyenként kisebb területre szorítkozva fordultak elő. Ilyenek voltak a tifusz, a vörheny, a roncsoló toroklob stb. Ezeket az alkalmazott és kötelezővé tett védőoltásokkal sikerült el-lensúlyozni.

A megye területén ijesztő mértékben csökken a születések száma és némely helyeken (Csabacsüd, Gerendás, Pusztaföldvár) a község elöregedésétől kell és lehet idővel tartani.

A megelőző intézkedések e téren csupán terhesvédelmi és a szülők helyzetének javítására irányuló mellékes hatású és nem elégséges eszközök.

A fő okokat — így a megye területén nagyon elterjedt abortörök munkáját — nagyon nehéz kikutatni, mert a lakosság maga is védelemben részesíti őket.

Szeptember, október és november hónapban előfordult természetes szaporodás a megyében 804.

Közbiztonság terén lényegesebb változás nem történt. Szeptember óta 32 tüzeset fordult elő, a kár épületekben 3956 pengő, ingóságokban 5148 pengő. Az összes kár 9104 P, amelyből biztosítás útján megtérült 8335 pengő, míg nem térült meg 960 pengő értékű kár.

A szarvasi járást minta tűzrendészeti járássá fogják kiépíteni.

A vetések általában jól megerősödve mennek télbe, a mezőgazdasági munkásság helyzete általában ki-

elégítőnek mondható és felesleg inkább csak most, december hónapban kezd mutatkozni. A Németországban járt munkások kielégítő módon tudtak keresni.

Az állatok takarmány-szükséglete télen gondos beosztás mellett biztosítva van. A sertésárak némi esést, mutatnak, hasonlóképpen esett a juhok ára, míg a szarvasmarha, ló és baromfi ára változatlan.

Az állategészségi állapotok a legutóbbi közgyűlés óta eltelt időszakban fokozatos javulást mutatnak a különböző fertőző állati betegségek és ezek között főképpen a ragadós száj- és körömfajás és a sertéspes-tis terjedésének meg-gatlása tekintetében.

Az utak általában jó állapotban vannak és az állami közutaknak korszerű burkolattal való ellátása kezdetét vette. A fenntartás céljából végzett hengerlések fokozott ütemben folytak.

A közigazgatás menete a megsokszorozódott tennivalók miatt, az elégtelen tisztviselőlétszám miatt csak fennakadásokkal volt fenntartható.

Ezen igyekszik most a miniszter a megyénél és községeknek is díjnoki állások szervezésének megengedésével segíteni.

A kisipar és a kereskedelem helyzete rózsásnak egyáltalában nem mondható és erősen érezteti hatását a forgalom korlátozott volta, ami azután a szükségletek kielégítését is megnehezítette. A készletek kifogyása fenyegeti a kiskereskedőket és az áruhiány és árrögzítés a hitelfeltételeket is megnehezíti.

A megyében a népművelési munka intenzíven folyik.

A Körösök hajózhatóvá tétele fokozott erővel a befejezés felé közeledik és több helyen mozdalom indult meg kikötők létesítésére.

Mozgóháboru vagy állásharc

A világháboruban a küzdelembetett néphadseregek nagysága a küzdelem kiterjedését annyira növelte, hogy a szárnyak az átkarolást kizáró tengerekre vagy semleges országhatárookra támaszkodtak. Hatalmas méretű arccsaták keletkeztek. Az ellenfelek roppant anyagi erőfeszítéssel előkészített és végrehajtott támadásai a védelmet addig soha nem ismert arányu erősödére kényszerítették. Emiatt az anyagcsaták egyre hosszabb időt igényeltek, miáltal a támadások elvesztették lendületes folyamatosságukat, meglepetésszerű hatásukat. A védelem ellenrendszabályai ennek következtében a legtöbbször lefékeztek a gyors térnyerést, még mielőtt a a nagynehezen elért harcászati eredmény döntő katonai cselekménnyé nőhetne volna ki magát. Az arcvonalok megmerevedtek. Megszületett az állásharc és ebben a jelenségben eleve benne rejtett az évekre nyúló háboru államéletet felbomlasztó csirái. Minden katonai akció rengeteg anyagot, munkát, pénzt igényelt, amely a körülzárt központi hatalmak helyzetét nap-nap után rosszabbá tette. Az elerőtlenedett anyaország lelki megbontása is könnyebb feladattá vált.

A világháboru befejezte után ezért az összes államok hadvezetése a mozgóháboru elvi alapjaira helyezkedett és hadseregét ennek megfelelően szervezte meg. Kevés kivétellel minden állam felismerte, hogy csak mozgóháboruban lehet az ellenfél elszigetelt csoportjaira a kedvező helyzetet kihasználó gyors és halálos csapást mérni. Csak így lehet az ellenséges csoportokat különválasztani és azok szabad szárnyait átkarolva teljes bekerítéssel azok megsemmisítését elérni. A gyors katonai döntésnek csak ez a természetes eljárás adta meg a módját. Felismerték azonban azt is, hogy a hadászati eredmény nemcsak a hadászati mozgató főlényes gyorsaságából táplálkozik, hanem a harcászati cselekmények gyors lepergését is szükségli. Emiatt nemcsak a vasutak és a közuti gép-

erejü közlekedés hadászati tömegforgalmát igyekeztek meggyorsítani, nemcsak a csapatok menetteljesítményeit fokozták, hanem önálló páncélos seregek alkalmazásával a földi harc lejátszódását is meggyorsították, sőt a harcban elért kezdő sikereket ilyenek messzemenő alkalmazásával fejlesztették katonai döntést kimerítő eseményekké.

A páncélos seregek tehát így, harcászati jelentőségükön felülemelkedve, a hadászatnak is kitünő eszközeivé váltak.

M O Z I

December 23-án szombaton 5 és 8 órákor

Bécsi kislány

Az osztrák filmgyártás utolsó remeke, Eggert Márta magyar dalbetéte „Csak egy kislány van a világon. A legszebb zenés vigjáték. Főszereplője Eggerth Márta, Paul Hörbiger Haus Moser Theo Linggen. Kiegészítésül Magyar és Fox hirodó.

Vasárnap nem lesz előadás!

December 25-én, hétfőn Karácsony első napján 1/43, 1/25, 3/47 és 9 órai kezdettel

A nagy ábránd

A francia filmgyártás remeke, francia filmkülönlegesség. A szenvedély, a szerelem nagy drámai története. Főszerepben Jean Gabin. Kiegészítésül Magyar és Magyar Fox hirodó és 2 felv. Szüret.

December 26-án kedden karácsony második napján 1/43, 1/25, 3/47 és 9 órai kezdettel

Ultimátum

Az 1914—18-as világháborút megelőző hetek izgalmai és az egész világot megrázó drámai fordulatok elevenedik meg. Főszerepet a francia legremekesebb színészek játsszák. Főszerepben Dita Parló, Erich v. Stroheim. Kiegészítésül Magyar és Fox hirodó.

December 28-án csütörtökön 5 és 8 órákor

Makrancos kisasszony

Ragyogó vigjáték szivből jövő, kacagás, csupa, ötlet. Főszerepben Halmai Tibor, Csikos Rózsi. Kiegészítésül Szentkorona ékszerai.

Nyílt árusítási üzletek karácsony előtti, karácsonyi és újévi nyitvatartása

A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki a nyílt árusítási üzletek karácsonyi és újévi nyitvatartásáról. Eszerint ezeket az üzleteket az egyes napokon a következőképpen lehet nyitvatartani:

December 23-ig a nyílt árusítási üzleteket hétköznapokon este hét óráig lehet nyitvatartani, hacsak egyes üzletajásokra nézve eltérő törvényes rendelkezések nem állanak fenn.

A december 24-re eső vasárnapon az összes nyílt árusítási üzletek reggel hét óráig, este hat óráig tarthatók nyitva.

Karácsony napján az összes nyílt árusítási üzletek az egész ország területén zárva tartandók. Kivéve a cukorka és virágüzleteket, amelyek délelőtt 10 óráig, délután két óráig nyitva tarthatók. A kizárólag élelmiszereket árusító üzletek reggel hét óráig, este nyolc óráig tarthatók nyitva.

December 26-án, Karácsony másnapján az összes nyílt árusítási üzletekre nézve a vásárnapi munkaszünetre vonatkozó rendelkezések az irányadók, kivéve a mészáros és hentes üzleteket, amelyek reggel hét óráig, délelőtt 11 óráig nyitva tarthatók.

A december 31-re eső vasárnapon, Szilveszter napján az élelmiszereket és egyedárusági cikkeket árusító nyílt árusítási üzletek reggel hét óráig, este hat óráig tarthatók nyitva. A cukorkaüzletek reggel hét óráig, este 8-ig, a mészáros és hentes üzletek reggel héttől délelőtt 11 óráig, a sütőipari termékeket árusító üzletek egy órával hosszabb ideig tarthatók nyitva, míg a virágüzletek délelőtt 10 óráig, délután két óráig.

Január 1-én, újév napján a vásárnapi munkaszünetre vonatkozó rendelkezések érvényesek, a sütőipari üzletek kivételével.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 3 fillér, vastagabb betűvel szedve 6 fillér. Legkisebb hirdetés díja 30 fillér.

Fogyasszuk rendszeresen a mézet, mert ezzel életünket hosszabbítjuk meg. A méz vér, velő, izom gyarapító. 201

Eladó egy jokarban lévő fűsharmónium III. ker. 60. hsz. 386

Fiatall mangalica zsirsertések eladók 90—100-ig. II. ker. 33. sz.

Bizalmi állást vagy bárminő más elfoglaltságot is vállalna nyugdíjas tanító, aki hitelszövetkezet könyvelést és ügyvezetést 15 évig önállóan vezetett. Biztosíték ingatlanban, II. ker. 307. sz. 383

Prima hizott sertések eladók Rohony Istvánnal. II. 431. 381

Eladó a Kutlik-örökösök tulajdonát képező I. ker. 108. számú ház. 941 négyszögletes telekkel. Megbízott Salacz László dr. ügyvéd. 352

Törzskönyvezett tehének és tinók eladók. Különböző erdei csemeték minden mennyiségben kaphatók. Szamádojuhászt felvesz a Terehalmi gazdaság. 380

— A méznek egy háztartásból sem szabad hiányoznia, mert erőt ad, rendben tartja az emésztést és gyogyoszerül is szolgál. 201

Pfaff sülyesztős varrógép *jutányosan eladó I. ker. 20. Megtekinthető déli 12 órákor. 388

Jokarban lévő szép ház köves ut mellett eladó. III. Jókai Morucca 232. Érdeklődni lehet Andermannal. 389

Fűszer-, rőfös- rövidáru berendezés eladó II. ker. Újtemplomköz 259. 390

Eladó földek: Csabacsüdön; 20 kis hold tanyával, VII. kül. ker. ben 5 kis hold, Rózsáson 7 hold, érdeklődni lehet az eladással megbízott dr Csicsely Mihály ügyvédnél. 391

A MÉZ nem csemege, hanem a legértékesebb táplálék. Tápláló ereje nagyobb, mint a tojásé, sajté, soványhúsoké, vagy baromfiak húsáé. Nagy előnye, hogy rendkívül könnyen emészthető, azonnal a vérbe szívódik fel. Mézet a gyenge gyermeknek! 201

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában (Szarvas, I. ker. 13.

1940. típusú Orion, Standard, Telefunken RÁDIÓK megérkeztek.

Gyári ár! Kedvező részletfizetés! Sztrehovszkynál

Piactér. Telefon 59.

Néprádiók előjegyezhetők! Díjmentes bemutatás!

A járás legelterjedtebb hetilapja:

Szarvas és Vidéke

Hirdetése olcsók és eredményesek

Itt a karácsony ünnepe!

MÜLLER könyvkereskedésében kaphatók a legszebb játékok és babák óriási választékban.